

# Schatten in de bodem

Je ziet ze niet vaak, maar er leven allerlei dieren en microben onder de grond. Deze bodemdieren zijn erg belangrijk, omdat ze de bodem gezond houden. Ze breken dode bladeren af, eten dode plantenwortels op en houden de aarde luchtig. Hierdoor groeien planten beter en blijft ons drinkwater schoon.



Ga op ontdekkingstocht in je tuin of het park en ontdek wat er allemaal onder de grond leeft en gebeurt.

## 1 Regenworm

De regenworm ziet eruit als een stofzuigerslang, opgedeeld in kleine ringvormige segmenten. Door spiertjes in de segmenten om de beurt aan te spannen kan hij zich bewegen. Regenwormen maken gangenstelsels onder de grond. Zo komt er zuurstof in de bodem en is er ruimte voor plantenwortels om te groeien. De poep van een regenworm is bovendien een soort supermest.



**Wist je dat** regenwormen zowel man als vrouw zijn? En ze hebben geen longen, maar ademen door hun huid.

## 3 Pissebed

Pissebedden leven vooral in de bovenste laag van de bodem: de strooisellaag. Soms moet je een steen of een hoop bladeren optillen om ze te vinden, ze houden namelijk van een natte en donkere omgeving. Pissebedden kunnen zich bij gevaar oprollen tot een bal. Dit doen ze bijvoorbeeld wanneer een vogel ze probeert op te eten.



Kun je een ander dier bedenken dat zich ook kan oprollen tot een bal?

**Tip:** Het is een zoogdier en je vindt hem op de collectiepagina op de ARTIS-website: [www.artis.nl/collectie](http://www.artis.nl/collectie)

## 5 Mier

In Nederland leven wel 50 verschillende soorten mieren. De meeste zijn ongeveer 1 cm lang. De koningin is duidelijk te herkennen, die is bijna een halve centimeter langer. Mieren houden een soort winterslaap. Pas in de lente komen ze weer tevoorschijn en gaan ze op zoek naar eten.



**Wist je dat** sommige mieren ook zelf hun eten kweken? De parasolmier bijvoorbeeld, die leeft in ARTIS-Micropia. Deze mieren voeden een schimmel in hun nest onder de grond met stukjes blad. Vervolgens eten ze zelf de schimmel.

## 2 Paddenstoel

Schimmels breken dood materiaal af en zetten het om in voedingsstoffen. Een schimmelnetwerk bestaat uit vele schimmeldraden. Op deze draden kunnen paddenstoelen groeien. Paddenstoelen van de schimmel zijn vergelijkbaar met de vrucht van een boom, zoals een appel. In een paddenstoel worden sporen gevormd die zorgen voor de voortplanting van de schimmel.



Paddenstoelen die wij mensen vaak eten zijn champignons. Welk deel van de schimmel eten wij dan?

*vruchtlichaam*

## 4 Miljoenpoot

Miljoenpoten zetten al etend dood blad en hout in de bodem om in compost. Zo zijn miljoenpoten onmisbaar voor een gezonde bodem. De miljoenpoot dankt zijn naam aan de vele poten die hij heeft. Elk segment heeft er twee. Toch zijn dit er niet een miljoen.



**Hoeveel poten tel jij?**

*De meeste hebben er ongeveer 750.*

## 6 Slak

Slakken zijn vaak niet zo geliefd door mensen, omdat ze planten aantasten. Maar weet je ook hoe ze dat doen? Met hun 25.000 tanden! Een slak heeft zelfs meer tanden dan een haai. De tanden van een slak zitten verstopt in zijn tong. Daarmee schraapt hij kleine stukjes van het blad af, waardoor er gaatjes ontstaan. Een soort rasptong dus. Een slak eet in één dag de helft van zijn eigen lichaamsgewicht.

**Wist je dat** ARTIS een natuurbehoudsproject voor slakken steunt? ARTIS kweekt Polynesische boomslakken om die weer uit te zetten op Tahiti. Daar worden veel boomslakken met uitsterven bedreigd.

